

แนวทางการพัฒนาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อน เขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

Motivations Development Guideline of Health Tourism in Hot Spring Khao Chai Son, Khao Chai Son District, Phatthalung Province

อุมาพร บุญเพชรแก้ว

Umaporn Boonphetkaew

อิสระพงษ์ พลธานี*

Issarapong Poltanee

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University

*isarapong_aaa@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและแรงดึงดูดของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 2) ศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและแรงดึงดูดของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้การการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อแรงดึงดูดและแรงผลักดันในการเดินทางท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวมีแรงดึงดูดที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวจากความสงบและเป็นธรรมชาติสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ด้านชื่อเสียงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจ ด้านกิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายในการฟื้นฟูและส่งเสริมสุขภาพ ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางมาที่ครอบครัว มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาท และจะกลับมายังแหล่งท่องเที่ยวอีก เมื่อเปรียบเทียบเพศกับระดับแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดและแรงผลักดัน ในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ควรพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวด้วยสื่อที่หลากหลาย ข้อมูลข่าวสาร เช่น เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของจังหวัดพัทลุง แผ่นพับ โบรชัวร์ หรือคู่มือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อน และความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนาแรงจูงใจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the push and pull factors as travel motivation in relation to health tourism at Khao Chai Son Hot Spring in Khao Chaison District, Phatthalung province, 2) to examine tourist behaviors who were visiting Khao Chai Son Hot Spring in Phatthalung province, and 3) to investigate the comparison of the push and pull factors as travel motivation in relation to health tourism at Khao Chai Son Hot Spring in Khao Chaison District, Phatthalung province. The samples of this research were 381 tourists who were visiting Khao Chai Son Hot Spring in Khao Chaison District, Phatthalung province. Surveys or questionnaires are instruments used for collecting data by analyzing the percentage, frequency values, mean, and standard deviation, including the T-test.

The results were as follows :

1. The respondents gave comments about the push and pull factors as travel motivation at Khao Chai Son Hot Spring was generally at a high level. That is to say, peace and beautiful nature were the primary reason why the tourists were attracted to visit the Hot Spring for relaxation. The secondary reason was good reputations attracting tourists to participate in health tourism to get away from the humdrum of everyday life and the last reason was the variety of tourism activities provided for health promotion and rehabilitation.

2. Most respondents used to visit Khao Chai Son Hot Spring by their private cars with their family. The expenses were less than 500 baht for each trip and they were likely to visit the hot spring again. Considering the comparison between gender and the push and pull factors as travel motivation in relation to health tourism at Khao Chai Son Hot Spring, it is statistically significant at an alpha level of 0.05.

3. Considering the development guideline of travel motivation at Khao Chai Son Hot Spring in Khao Chaison District, Phatthalung province, there is still a need to promote and advertise more about the tourist place with various forms of media such as websites: <https://thai.tourismthailand.org/> (The Tourism Authority of Thailand) or www.phatthalung.go.th, leaflet, brochure, or Hot Spring guide book for health tourism and also convenience in terms of access to the tourist site.

Keywords : development guideline, health tourism, hot spring Khao Chai Son

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่จำเป็นกิจกรรมหนึ่งของมนุษย์ ที่ควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากทุกคนรวมถึงรัฐบาล เป็นข้อความจากองค์การสหประชาชาติ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้มวลมนุษยชนออกเดินทางติดต่อระหว่างกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อก่อให้เกิดมิตรไมตรีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกันนำไปสู่การเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (Vrakunvit, S., 2015) ซึ่งการท่องเที่ยวของประเทศไทยเริ่มตั้งแต่พ.ศ. 2467 จนถึงปัจจุบันยังคงได้รับความนิยมในด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจัยหลายๆ ด้าน ทั้งด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ตั้งและภูมิประเทศ ศิลปวัฒนธรรมรวมถึงประเพณีที่สืบทอดต่อกันมา ถือเป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้ชาวต่างชาติติดสินใจมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย ซึ่งช่วยเอื้อต่อการท่องเที่ยวในประเทศให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เพราะรัฐบาลจะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องให้มีจุดสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นผลดีที่จะสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ทำให้ต่างชาติให้ความสนใจและหันมาลงทุนร่วมมือกับไทยในการดำเนินงานหรือร่วมมือกันทางธุรกิจมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการค้าขายหรือธุรกิจท่องเที่ยว และยังส่งผลให้มีการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนมากขึ้น มีงานทำมากขึ้นเด็กมีการศึกษามีคุณภาพและได้บุคลากรที่ดีเพิ่มขึ้น รวมถึงยังช่วยลดปัญหาสังคมต่างๆ ให้เป็นไปในทางที่ดี (Department of Tourism, 2013)

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 21 ได้เกิดรูปการท่องเที่ยวความสนใจพิเศษ ซึ่งหมายถึงการท่องเที่ยวที่ผสมผสานการท่องเที่ยวร่วมกับความต้องการอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือการท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา ประกอบกับกระแสปัจจุบันที่ผู้คนส่วนใหญ่ต่างหันมาให้ความสำคัญในการเอาใจใส่ดูแลสุขภาพกันมากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดโรคร้ายต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การเยียวยารักษาและจากกระแสความใส่ใจด้านสุขภาพที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งเป็นกลยุทธ์การตลาดและการส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เป็นธุรกิจอย่างหนึ่งที่มีการผสมผสานระหว่างธุรกิจด้านการสุขภาพและการท่องเที่ยวมารวมกัน จึงทำให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวในชนบทต่างจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สวยงาม และแบ่งเวลาจากการท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพตลอดจนการตรวจร่างกาย การรักษาพยาบาลและเพื่อเรียนรู้วิถีใช้พลังงานจากธรรมชาติมาบำบัดรักษาตลอดจนการสร้างเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้สดชื่นผ่อนคลายและเป็นการเพิ่มพูนพลังกำลังให้สมบูรณ์แข็งแรง โดยหลังจากการท่องเที่ยวหรือการทำกิจกรรมดังกล่าวก็สามารถนำความรู้จากการท่องเที่ยวไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (Chomnasiri, N., 2012) ซึ่งลักษณะการท่องเที่ยวดังกล่าวมีลักษณะที่สอดคล้องกับพื้นที่ในจังหวัดพัทลุง ซึ่งมีพื้นที่ในลักษณะเป็นภูเขาและที่ราบสูง และมีความหลากหลายในเรื่องของรูปแบบการท่องเที่ยว รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเนื่องจากลักษณะทางธรรมชาติที่ทำให้เกิดน้ำร้อน ซึ่งถือเป็นการท่องเที่ยวเพื่อมาบำบัดรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต ในทางการแพทย์เรียกว่า ธาราบำบัด โดยอาศัยหลักการที่ว่า การใช้ น้ำ ที่มีอุณหภูมิสูงในระดับที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต มีผลต่อการผ่อนคลายความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ

เป็นผลให้รู้สึกสบายตัวยิ่งขึ้น เมื่อร่างกายรู้สึกสบายขึ้น ความตึงเครียดน้อยลง ย่อมมีผลต่อสภาพจิตใจ เป็นการลดความเครียดได้วิธีหนึ่ง (Department of Mineral Resources, 2016)

บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนเป็นบ่อธรรมชาติ 1 บ่อ ความกว้างของบ่อประมาณ 8x6 เมตร จากบ่อแมลงมาจะเป็นธารที่มีทั้งธารน้ำร้อนและธารน้ำเย็นแยกเป็น 2 ธาร ไหลลงมายังแอ่งน้ำที่มีรัศมีประมาณ 12 เมตร น้ำใส ไม่มีกลิ่นกำมะถัน พบสาหร่ายเขียว-เหลือง ผลึกคาร์บอเนตสีจางเล็กน้อย โดยรอบของบ่อมีธรรมชาติที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเชื่อกันว่าการอาบน้ำแร่แช่น้ำพุร้อน มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีสรรพคุณในการรักษาและบรรเทาอาการของโรคต่างๆ ได้ อาทิ การบรรเทาอาการปวดกระดูก ปวดกล้ามเนื้อ เหน็บชา ไซซ้อ และยังช่วยผ่อนคลายทั้งร่างกาย และจิตใจ ทำให้รู้สึกกระชุ่มกระชวยเป็นการลดความเครียดได้อย่างหนึ่ง จึงทำให้แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้เป็นที่สนใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่กำลังเป็นที่นิยม เพราะปัจจุบันนี้คนไทยรุ่นใหม่หันมาใส่ใจดูแลสุขภาพทั้งกายและใจกันมากขึ้น บริการของบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ประกอบด้วย

- (1) บริเวณสถานที่แช่น้ำแร่กลางแจ้ง เป็นสระน้ำแช่เท้าขนาด 10x19 เมตร ฟรี
- (2) อาคารอาบน้ำแร่ร้อน บริการอาบน้ำ – อ่างแช่น้ำแร่พิเศษ ชั่วโมงละ 200 บาท มีจำนวน 1 ห้อง – อ่างแช่น้ำแร่ ชั่วโมงละ 120 บาท มีจำนวน 4 ห้อง
- (3) บริเวณอาคารอำนวยการ – ห้องประชุมสัมมนา ครั้งละ 1500 บาท
- (4) ห้องพักปรับอากาศที่สะอาด สะดวกสบายพร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น ทีวี ตู้เย็น อัตราค่าที่พัก หลังละ 500 บาท/คืน ห้องพัก (ชั่วคราว) 300 บาท/3 ชั่วโมง
- (5) บริการนวดแพทย์แผนไทย ชั่วโมงละ 120 บาท (พัสดม) นวดแผนไทย ชั่วโมงละ 150 บาท (แอร์)
- (6) บริการเที่ยวชมถ้ำเชิงอนุรักษ์ในเขตอำเภอชัยสน ได้แก่ ถ้ำโพรงจระเข้ ถ้ำลอกอ ถ้ำพระ ถ้ำน้ำเย็น อัตราค่าบริการ 100 บาท/คน (4 คนขึ้นไป) (Khao Chai Son Subdistrict Administration Organization, 2017)

ด้วยลักษณะทางธรรมชาติในอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุงทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความน่าสนใจและควรส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณประโยชน์ทางการบำบัดรักษาโรคภัยต่างๆ และให้ความเพลิดเพลินผ่อนคลายแก่นักท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและแรงดึงดูดของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เนื่องจากเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และเป็นการเพิ่มรายได้ทางการท่องเที่ยวให้แก่ชุมชนอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและแรงดึงดูดของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและแรงดึงดูดของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและแรงดึงของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
2. ทำให้ทราบพฤติกรรมในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน และส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนมีจำนวน 53,405 คน (Khao Chai Son Subdistrict Administration Organization, 2017) โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับแจกแบบสอบถามในการศึกษา (Questionnaire) ผู้วิจัยเลือกเทคนิคการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความเป็น (Non-Probability) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากร จำนวน 381 คน โดยใช้การเทียบตารางของ (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 ขนาดความคลาดเคลื่อน ± 5 ที่ค่าความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) ที่ได้จากการสร้างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและกรอบแนวคิดโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นลักษณะของการตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงดึงดูดใจ (Pull Factor) ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อคำถามโดยครอบคลุม

1. การได้รับข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์การท่องเที่ยว
2. คำบอกเล่าจากผู้ที่เคยเดินทางมาบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น รูปแบบการเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร และกิจกรรมการท่องเที่ยว
3. การโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวด้วยสื่อที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ คู่มือการท่องเที่ยว ฯลฯ
4. ความเจียบสงบและความเป็นธรรมชาติสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว
5. ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
6. ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวเช่น บ่อแช่น้ำร้อนที่พัก ร้านอาหาร
7. บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนมีชื่อเสียงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
8. กิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลาย เช่น แช่น้ำร้อน นวดตัว ชมทัศนียภาพ
9. ความคุ้มค่าและความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ค่าแช่น้ำร้อน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว
10. นโยบายขององค์กร หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนเรื่องการส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

และความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงผลักดัน (Push Factor) หรือมูลเหตุในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ได้แก่

1. เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ
2. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจและความเครียดการทำงาน
3. เพื่อฟื้นฟูและส่งเสริมสุขภาพ
4. เพื่อสัมผัสบรรยากาศอันสงบและสวยงามบริเวณบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน
5. เพื่อเรียนรู้รูปแบบและประโยชน์ของการแช่บ่อน้ำร้อน
6. เพื่อเรียนรู้และหาประสบการณ์ใหม่ๆ จากการเดินทาง
7. เพื่อให้โอกาสในการเข้าสังคม และหาโอกาสที่จะติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ๆ
8. เพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น
9. เพื่อเติมเต็มความต้องการของตนเอง เช่น ความตื่นเต้น การผจญภัย
10. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ของครอบครัว เพื่อน ญาติ หรือคู่รัก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจาก แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งที่ปรึกษาโครงการวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิในการสร้างข้อคำถาม (Item) ของแบบสอบถามเพื่อกำหนดประเด็นและขอบเขตของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามพร้อมแนบแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบสอบถามเพื่อตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) ซึ่งปรากฏค่า $IOC \geq 0.6$ จึงทำให้ข้อคำถามตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัดถือว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้ในการศึกษา หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามแต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 คน และดำเนินการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discriminate Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งแรงดึงได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.857-0.878 และแรงผลักดันได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.847-0.898 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับร่าง (Reliability) ใช้การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.85 ซึ่งแรงดึงอยู่ระหว่าง 0.807-0.841 และแรงผลักดันอยู่ระหว่าง 0.827-0.854 ซึ่งสอดคล้องตามวิธีของครอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่กล่าวว่าหากได้ค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูลงานวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างโดยทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2560 จนถึงวันที่ 25 เมษายน 2560 ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลครบตามจำนวนของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากการเก็บข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 381 ฉบับ รวมระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล 3 เดือน ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนตามจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนครบตามจำนวน คิดเป็น 100% ซึ่งสอดคล้องกับอังเคอร์ कुमार (Kumar, 2001) ที่กล่าวว่าการส่งแบบสอบถามมีที่อัตราการตอบกลับอย่างน้อย 20% ถือว่ายอมรับได้ที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นแรงดึงและแรงผลัก โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตอนที่ 4 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านแรงผลักและแรงดึงในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสนด้วยการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Independent Sample t-test)

ผลการวิจัย จากการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 381)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	142
	หญิง	239
อายุ	ต่ำกว่า 20	37
	21 – 30	100
	31 – 40	145
	41 – 50	52
	51 – 60	12
	61 ปีขึ้นไป	35
สถานะภาพ	โสด	199
	สมรส	172
	หย่าร้าง/หม้าย	10
การศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	49
	มัธยมศึกษาตอนต้น	1
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	122
	ระดับ ปวส./อนุปริญญา	26
	ระดับปริญญาตรี	129
	ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	54

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 381 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 61 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 สถานภาพโสด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 และส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อน

ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 381)	ร้อยละ	
เคยเดินทางมาท่องเที่ยว	เคย	286	73.1
	ไม่เคย	95	24.3
ลักษณะการเดินทาง	รถส่วนตัว	367	93.9
	รถตู้เช่า	14	3.6
เดินทางมากับใคร	คนเดียว	14	3.6
	เพื่อน	22	5.6
	ครอบครัว	327	83.6
	คนรัก	18	4.6
ค่าใช้จ่าย	ต่ำกว่า 500	271	69.3
	501-1,000	108	27.6
	1,000-2,000	2	5
โอกาสในการเดินทางกลับมา	ไม่กลับมา	22	5.6
	กลับมาอีก	213	54.5
	ไม่แน่ใจ	146	37.3

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 381 คน ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง จำนวน 367 คน คิดเป็นร้อยละ 93.9 เดินทางมากับครอบครัว จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 83.6 ส่วนใหญ่ใช้ค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาท จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 69.3 และจะกลับมาเที่ยงแหล่งท่องเที่ยวอีก จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5

ตารางที่ 3 แรงดึงดูดต่อการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

แรงดึงดูดทางการท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง (Pull Factor)	ระดับแรงจูงใจ			
	Mean	S.D.	t	p
1. ข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์การท่องเที่ยว เช่น เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของจังหวัดพัทลุง ฯลฯ	2.30	.94	-2.35	.019*
2. คำบอกเล่าจากผู้ที่เคยเดินทางมาบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น รูปแบบการเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร และกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ เป็นต้น	3.41	.67	-3.41	.001*
3. การโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวด้วยสื่อที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ คู่มือการท่องเที่ยว ฯลฯ	2.32	.94	-3.26	.001*
4. ความเรียบง่ายและความเป็นธรรมชาติสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	3.95	.55	4.06	.000*
5. ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงและมีวิธีการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้หลากหลาย เช่น รถประจำทาง รถตู้ รถยนต์ส่วนตัว	2.94	.92	3.51	.001*
6. ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น บ่อแช่น้ำร้อน ที่พัก ร้านอาหาร	3.21	.77	.083	.934
7. บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน มีชื่อเสียงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.84	.51	3.48	.001*
8. กิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลาย เช่น แช่น้ำร้อน นวดตัว ชมทัศนียภาพ	3.59	.70	5.43	.000*
9. ความคุ้มค่าและความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ค่าแช่น้ำร้อน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว	3.57	.69	-1.93	.053
10. นโยบายขององค์กร หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนเรื่องการพัฒนาส่งเสริมสุขภาพ	3.29	.83	.718	.473
รวม	3.242	0.752	0.63	0.148

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อแรงดึงดูดทางการท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวมีแรงดึงดูดที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวจากความเรียบง่ายและความเป็นธรรมชาติสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.= 0.55) รองลงมา คือชื่อเสียงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D.= 0.51) และกิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลาย เช่น แช่น้ำร้อน นวดตัว ชมทัศนียภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D.= 0.70) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบเพศต่างกับระดับแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนพบว่า ด้านข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์การท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านความเจ็บสบและความเป็นธรรมชาติสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านชื่อเสียงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้านกิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)

ตารางที่ 4 แรงผลักดันต่อการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ปัจจัยผลักดันทางการท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง (Push Factor)	ระดับแรงจูงใจ			
	Mean	S.D.	t	p
11. เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	4.25	0.56	1.12	.260
12. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจและความเครียดการทำงาน	4.03	0.93	-1.19	.234
13. เพื่อฟื้นฟูและส่งเสริมสุขภาพ	3.97	0.61	1.03	.304
14. บรรยากาศอันสงบและสวยงามบริเวณบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	3.89	0.52	-5.20	.000*
15. เรียนรู้รูปแบบและประโยชน์ของการแช่บ่อน้ำร้อน	4.03	0.66	-2.142	.033*
16. ต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ	3.59	0.94	-3.343	.001*
17. โอกาสในการเข้าสังคม และหาโอกาสที่จะติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ๆ	3.27	0.88	-3.83	.000*
18. เพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น	3.40	0.64	-3.702	.000*
19. ต้องการเติมเต็มความต้องการของตนเอง เช่น ความตื่นตัว การผจญภัย	3.43	0.71	-3.97	.000*
20. กระชับความสัมพันธ์ของครอบครัว เพื่อน ญาติ หรือคู่รัก	3.73	0.60	-2.80	.005*
รวม	3.85	0.86	0.787	0.177

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวมีแรงผลักดันที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 (S.D.= 0.56) รองลงมา คือ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจและความเครียดการทำงาน และเพื่อเรียนรู้รูปแบบและประโยชน์การแช่บ่อน้ำร้อน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.03 (S.D.= .93, 0.66) และเพื่อฟื้นฟูและส่งเสริมสุขภาพมีค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D.= 0.61) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบเพศต่างกับระดับแรงจูงใจด้านปัจจัยผลักดันในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน พบว่าด้านบรรยากาศอันสงบและสวยงามบริเวณบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ด้านการเรียนรู้ รูปแบบและประโยชน์ของการแช่บ่อน้ำร้อน ด้านการต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ด้านโอกาสในการเข้าสังคม และหาโอกาสที่จะติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ๆ การเพิ่มพูนความรู้หรือศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น ต้องการเติมเต็มความต้องการของตนเอง เช่น ความตื่นเต้น การผจญภัย กระชับความสัมพันธ์ของครอบครัว เพื่อน ญาติ หรือคู่รักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)

แนวทางการพัฒนาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

การพัฒนาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ควรศึกษาและพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวด้วยสื่อที่หลากหลายข้อมูล ข่าวสาร เช่น เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของจังหวัดพัทลุง แผ่นพับ โบรชัวร์ หรือคู่มือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อน มีการพัฒนาความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้หลากหลาย เช่น รถประจำทาง มีพัฒนาความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความสมบูรณ์ของบ่อน้ำร้อน ที่พัก ร้านอาหาร และควรมีการร่วมมือกันในระดับการสร้างนโยบายขององค์กร หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้มีการพัฒนาคนในพื้นที่ให้เรียนรู้จักการปรับตนเองในการเข้าสังคมและหาโอกาสที่จะติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ๆ และสนับสนุนเพิ่มพูนความรู้หรือศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น ให้มีความยั่งยืนและเกิดประโยชน์จากการท่องเที่ยวมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี สถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคอตเลอร์ (Kotler, 2000) ที่กล่าวว่าข้อมูลทางประชากรศาสตร์ในด้านเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจในการต่อความต้องการ ความชื่นชอบ และพฤติกรรมตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติต่อกิจกรรมทางการท่องเที่ยว พฤติกรรมในการเดินทางมาท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางเป็นการเดินทางมากับครอบครัว มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาท และจะกลับมายังแหล่งท่องเที่ยวอีก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อแรงดึงดูดทางการท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวมีแรงดึงดูดที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวจากความเงียบสงบและความเป็นธรรมชาติสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ชื่อเสียงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับโกลด์เนอร์และริทชี (Goeldner & Ritchie, 2006) ที่กล่าวว่าหากแหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่น จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้นเป็นแหล่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวแห่งนั้น และกิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลาย เช่น แช่น้ำร้อน นวดตัว ชมทัศนียภาพ ส่วนด้านแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักท่องเที่ยวมี

แรงผลักดันที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจและความเครียดการทำงาน และเพื่อเรียนรู้รูปแบบและประโยชน์ของการแช่บ่อน้ำร้อน และฟื้นฟูและส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Phimonsonpong, C. (2007) ที่กล่าวว่า การเดินทางในอดีตเป็นการเดินทางเพื่อการดำรงชีวิต เช่น การหาที่อยู่อาศัย หาอาหาร น้ำดื่ม และขยายเขตแดน แต่ในปัจจุบันการเดินทางท่องเที่ยวเป็นการตอบสนองความพึงพอใจของตนเอง และหลีกเลี่ยงความจำเจในการใช้ชีวิตและเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ การเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะ และค่านิยมในการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพให้สมบูรณ์

นักท่องเที่ยวที่เพศต่างกับระดับแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดและแรงผลักดันในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ่อน้ำร้อนเขาชัยสนแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์การท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก โฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการประชาสัมพันธ์ แต่ความโดดเด่นในเรื่องของความเจียบสงบและความเป็นธรรมชาติสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Wongthawisapdi, C., 2007 ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจต่อการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การจัดการท่องเที่ยว ควรนำหลักการของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านทรัพยากรธรรมชาติในการจัดการการท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อน ให้มีการเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้มีการเพิ่มความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียงกัน เพื่อให้การท่องเที่ยวเกิดความประทับใจต่อนักท่องเที่ยวมากที่สุดจากการท่องเที่ยว

2. จากผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนยังขาดการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่อย่างต่อเนื่องโดยผ่านตัวแทนบุคลากรจากกลุ่มต่างๆ เช่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาครัฐท้องถิ่น และการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสารมวลชน เว็บไซต์ รวมถึงการสื่อสารทางป้ายการท่องเที่ยวและการให้ความรู้ผ่านคู่มือในการท่องเที่ยวหรือปฏิบัติตนในแหล่งท่องเที่ยว

3. จากผลการวิจัยพบว่า การเดินทางเข้าถึงพื้นที่บ่อน้ำร้อนยังไม่ได้รับความสะดวก ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการพัฒนาในเรื่องของยานพาหนะ เช่น การดำเนินการเพิ่มจำนวนรถรับส่ง หรือการสำรวจความต้องการของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และนำข้อมูลดังกล่าววางแผนในการจัดบริการในการนำนักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งถือได้ว่านอกจากเป็นการแก้ไขปัญหาแล้วยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นได้อีกด้วย

4. จากการเปรียบเทียบพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ดังนั้นการพัฒนาการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวควรเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงอีกทางหนึ่ง โดยเฉพาะปัจจัยด้านแรงผลักดันที่ทำให้เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพัฒนาการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะการจัดทำเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรองในบริเวณอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
3. ควรมีการศึกษาเรื่องความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

References

- Aaker, D. A., Kumar, V. & Day, G. S. (2001). **Marketing Research**. John Wiley and Sons, Inc.
- Chomnasiri, Nadsuda. (2012). **Ago-tourism Development**. Bangkok : Physics Center.
- Department of Mineral Resources. (2016). **Types and Benefits of Hot Spring**. Retrieved November 18, 2017, from http://www.dmr.go.th/ewtadmin/ewt/dmr_web.
- Department of Tourism. (2013). **Tourism Development Plan for the Liberalization of Tourism 2012–2017**. Bangkok: Department of tourism.
- Goeldner, C. R. & Ritchie, J. R. B. (2006). **Tourism : Principle, Practice, Philosophies**. NJ : John Wiley & Sons.
- Kotler, P. (2000). **Marketing Management**. New Jersey : Prentice–Hall.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(1), 607–610.
- Phimonsompong, Chalongsrl. (2007). **Planning and Development of Tourism Marketing Organization**. Bangkok : Kasetsart University.
- Subdistrict Administration Organization. (2017). **Hot Spring Khao Chai Son**. Retrieved November 18, 2017, from <http://khaochaison.go.th/?p=4202>
- Tourism Authority of Thailand. (2013). **Report of the Annual Meeting 2013**. Bangkok: Praphat Kan Phim.
- Vrakunvit, Sarunya. (2015). **Tourism Business**. Bangkok : Waeowao.
- Wongthawisapdi, Chansuda. (2007). **Satisfaction of Tourist’s Attractions Nakhon Pathom Province**. Thesis in Business Administration, Nakhon Pathom Rajabhat University.